

Dr Ted Hildebrandt, ST Historia, lit. i teologia, Wykład 10

© 2020 , Dr Ted Hildebrandt

To jest dr Ted Hildebrandt nauczający historii, literatury i teologii Starego Testamentu, Wykład 10 na temat zakończenia historii Jakuba jako wstęp i zakończenie narracji Józefa kończącej Księgę Rodzaju.

A. Podgląd quizu i egzaminu [0:00-2:58]

Klasa, przyjdźmy do porządku. Mamy dziś mnóstwo materiału do omówienia. Zamierzamy dziś na chybił trafił dokończyć Genesis. Mamy więc dziś mnóstwo rzeczy do omówienia. W tym tygodniu pracujecie nad Liczbami, pisząc artykuły i Księgę Liczb. W czwartek zrobimy quiz. W następny czwartek, za tydzień od czwartku, mamy pierwszy duży egzamin. Egzaminy kończą się tym, co omawialiśmy na zajęciach. Jeśli jesteś zainteresowany, w Internecie znajdziesz stare przewodniki po badaniach. W czwartek wieczorem/piątek rano opublikuję nowy przewodnik do studiowania w piątek rano tego tygodnia. Ale jeśli chcesz spojrzeć na stare, wiele z nich jest takich samych. Kyle ma tutaj ogłoszenie dotyczące sesji powtórkowych egzaminu. Kyle'a Lincolna...

Zacznijmy od słów modlitwy, a potem przejdziemy do tego, o czym dzisiaj mówimy. Zacznijmy: *Ojcze, jeszcze raz dziękujemy Ci za możliwość spojrzenia na Twoje Słowo. Dziękujemy Ci za wielkich patriarchów: Abrahama, Izaaka i Jakuba; i za wiele rzeczy, których możemy się nauczyć z ich życia, a także których możemy się dowiedzieć o tobie, obserwując sposób, w jaki wchodziłeś w interakcje z tymi ludźmi, z których wszyscy mieli problemy, ale z którymi miałeś do czynienia i którymi się opiekowałeś. Dziękujemy Ci, że z nas nie zrezygnowałeś, że nawet gdy mamy problemy, troszczysz się o nas i kochasz nas, czego wyrazem jest miłość Twojego Syna, Jezusa Chrystusa, i to w Jego imieniu modlimy się, Amen.*

B. Jakub otrzymuje pierworództwo: Czerwony gulasz [2:59-

4:27]

Ostatnim razem, gdy mówiliśmy o oszustwie Izaaka, Jakub i jego matka Rebeka byli ze sobą blisko, a Izaak i Ezaw byli ze sobą blisko. Izaak mówi swojemu synowi Ezawowi: „Wyjdź i przynieś mi grę, którą uwielbiam. Grilluj tak, jak robią to w Tennessee. Wtedy matka Jacoba to słyszy i odciąga Jacoba na bok. Mówi: „Hej, wejdziemy i oszukamy go”. Jakub wdaje się w te rzeczy z koziej sierści, wchodzi i oszukuje swojego niewidomego ojca. Ojciec chwytą go i nie zdaje sobie sprawy, że to zły syn. Błogosławi więc Jakuba. Wchodzi Ezaw i mówi: „Tato, masz tylko jedno błogosławieństwo, a mój brat mnie oszukał”. Izaak zdaje się wiedzieć, że postąpił źle i mówi, że Jakub otrzyma błogosławieństwo. Izaak mówi Ezawowi: „Błogosławieństwo musi pozostać u Jakuba. Ja ci pobłogosławię, ale ty będziesz służył swemu bratu”. Mamy więc oszustwo Izaaka i rodzicielskie faworyzowanie, ojciec faworyzujący jednego, a matkę drugiego, co powoduje rywalizację między rodzeństwem, a w rezultacie kłamstwo Jakuba, jego oszustwo. Imię Jacoba brzmi jak „oszustwo” lub „chwytacz uzdrawiania”. Chwyta za piętę w drodze z łona matki, ale hebrajski brzmi również jak „zwodziciel”. Nie pochodzi z bezpośredniego rdzenia, ale brzmi jak „oszust”. Tak Jakub zwodzi swego ojca, co jest naprawdę złą rzeczą, szukając mocy słowa ojca.

C. Konsekwencje oszustwa Izaaka [4:28-10:09]

Chcę teraz zasugerować, że chociaż Jakub okłamuje swojego ojca i udaje mu się, że tak powiem, uchodzi mu to na sucho, to czy kłamstwo Jacoba ma konsekwencje? Ma to konsekwencje dla Izaaka, ponieważ ten facet jest ślepym starcem. Teraz zdaje sobie sprawę, że powinien móc zaufać, czego nie może, nawet własnej rodzinie! Czy może zaufać swojej żonie? Zdradziła go żona, zdradził syn i teraz jest ślepym starcem, który zdaje sobie sprawę, że nie może ufać żadnej z najbliższych mu osób. Mówi się, że Izaak drżał. Jest ślepym starcem i teraz nie ma nikogo, komu mógłby zaufać.

Co się stanie z powodu kłamstwa przeciwko Ezawowi? Ezaw zaczyna

knuć, mówiąc: „Kiedy tata umrze, zabiję Jakuba”. Zamierza odpuścić, dopóki tata nie umrze, ale kiedy tata umrze, „Zabiję go”. Swoją drogą, czy Ezaw był osobą, która zrobiłaby coś takiego? Ezaw był myśliwym, który wychodzi i zabija zwierzęta, i Ezaw zrobiłby coś takiego. Dlatego Ezaw zaczyna knuć spisek na śmierć swego brata

Teraz Rebeka również była zamieszana w kłamstwo, Rebeka była żoną Izaaka i konsekwencje dla Riwiki, czy też Rebeka, jej ulubiony syn, wyjedzie na 20 lat i zostanie z kim? Jej synowa-teściowa. Ezaw ożenił się z dwiema Hettykami i Rebeka nie może znieść tych kobiet. Widziałeś kiedyś teściową z synową, czy to problem? Mogą wystąpić różnego rodzaju napięcia. Jesteś lojalny wobec syna. Czy syn jest lojalny wobec swojej matki, czy też syn jest lojalny wobec swojej żony? Zatem u syna/męża pojawia się tego rodzaju sprzeczna lojalność. Swoją drogą, często powtarzałam, że kiedy szukasz dobrego mężczyzny, czy jedną z rzeczy, na które powinnaś zwrócić uwagę, jest to, jak ten mężczyzna traktuje swoją matkę? Sposób, w jaki facet traktuje swoją matkę, jest ważny. Rebeka nie może znieść żon Ezawa.

Jacob musi wyjechać na 20 lat. Zamierza uciec do Haranu w północnej Mezopotamii. Nie będzie widział rodziny przez 20 lat, zostanie wyłączony nawet dostęp do Internetu. Nie będzie żadnego kontaktu z rodziną przez 20 lat. Czy zatem oszukanie ojca pociąga za sobą konsekwencje? Czy poniesiono konsekwencje dla wszystkich zaangażowanych osób? Tak. To wielka sprawa.

Teraz Jakub ucieknie, ponieważ jego brat planuje go zabić. Kiedy ucieka, dokąd idzie? Kiedy będzie już w drodze, potraktuję ten pokój jako metaforę ziemi Izraela. Wy jesteście Morzem Śródziemnym, a wy jesteście górami Izraela. Tam w górze jest Jezioro Galilejskie. W tym kanionie jest rzeka Jordan, a ja jestem Morzem Martwym. Morze Martwe znajduje się około 400 metrów poniżej poziomu morza, co oznacza, że cała woda do niego wpływa. Jak woda wypływa? Nie wypływa, musi odparować. Co się stanie, gdy woda będzie musiała odparować? Morze staje się coraz bardziej słone. Żydzi nie nazywają tego

Morzem Martwym, nazywają je Morzem Słonym. To 33% soli. Czy to jest wysokie stężenie soli? Oceany stanowią na ogół około 6 lub 7 procent. To 33%. Kiedy tam dotrzesz, unosisz się na wodzie, nie musisz nic robić, więc w zasadzie możesz stać prosto. Kiedy była tam moja mama, żałuję, że mówię to na taśmie, ale ona nie ma internetu, nigdy tego nie obejrzy. Czy tłuszcz czy mięśnie pływają lepiej? Tłuszcz pływa. Moja mama wchodzi do Morza Martwego i wychodzą jej nogi spod niej, i nie może ich opuścić, żeby wstać, więc musieli ją przeciągnąć na bok i poprosić kogoś, żeby ją postawił, bo nie mogła jej postawić nogi w dół, bo unosiła się na wodzie dzięki soli. Swoją drogą, kobiety posypują cię solą, żeby wyssać z ciebie złe rzeczy. Nazywają to kremami Ahava z Morza Martwego, bierzesz kąpiele błotne i smarujesz się tym. To powinno być dla ciebie dobre, ale nic mi o tym nie wiadomo. To jest Morze Słone.

Jaki to kraj? To jest po drugiej stronie rzeki Jordan. To jest kraj Jordanii. Dzisiaj król Husajn, jego żona jest właściwie Amerykanką, jest tam dobrym królem. Wrócimy do tego za chwilę.

D. Drabina Jakuba w Betel [10:10-18:36]

Dokąd Jakub idzie? Pochodzi z południa, więc udaje się na północ, do miejsca zwanego Betel. Co oznacza „el”? *El* oznacza Boga, *El* jest krótką formą *Elohim*. „Beth” oznacza „dom”. Zatem Betel oznacza „dom Boży”. Znacze „Zakład” z „Betlejem” – „Dom chleba”. Więc Jakub idzie tam i kiedy tam jest, właśnie tam znajduje się drabina Jakuba.

Pozwólcie, że przeczytam rozdział 28, werset 12 i następne. Idzie tam, a potem idzie spać. Ucieka przed Ezawem, bo boi się, że Ezaw go zabije. Kładzie się. Pamiętajcie, jak w szkółce niedzielnej było napisane, że kładzie się na kamieniu jako poduszkę, a potem ma sen o drabinie Jakuba? Miał sen, w którym widział „schody oparte na ziemi, których szczyt sięgał nieba, i aniołów Bożych wstępujących i schodzących po nich. Tam nad nim stał Pan i rzekł: «Ja jestem Pan, Bóg twojego ojca Abrahama, Bóg twojego ojca Izaaka. Dam tobie i twojemu potomstwu ziemię, na której leżysz». Gdy tylko powie: „Dam wam tę ziemię”, co

to oznacza? To jest odnowienie przymierza. „Jak byłem z Abrahamem, i dałem Abrahamowi przymierze, że zdobędziesz tę ziemię, aby twoje potomstwo rozmnożyło się jak gwiazdy na niebie, a ty będziesz błogosławieństwem dla wszystkich narodów. Dałem przymierze Abrahamowi, powtórzyłem je Izaakowi, a teraz daję je tobie, Jakubie”. I mówi: „Dam ci tę ziemię, a twoje potomstwo będzie jak proch ziemi i rozprzestrzenisz się na zachód, na wschód, na północ i na południe. Dzięki Tobie wszystkie narody ziemi będą błogosławione”. A więc to jest ta ziemia, nasienie i błogosławieństwo, które zostało ponownie powtórzone Jakubowi w tym czasie przejściowym.

Zatem Bóg Abrahama, Bóg Izaaka, staje się teraz Bogiem Jacobsa. Bóg spotyka go tutaj, ale co to za schody do nieba? Wiele osób sugeruje i myślę, że mają rację; że to co tu macie to ziggurat. Co to jest ziggurat? W Mezopotamii ziggurat jest piramidą schodkową, która różni się od tej w Egipcie. Egipt miał te gładkie piramidy, które były prostokątne. Z przodu piramidy schodkowej znajdowały się schody prowadzące na szczyt, a na szczycie znajdował się dom boga. Dlatego niektórzy ludzie uważają, że to, co widzi tutaj Jacob, to mezopotamski ziggurat. Ziggurat w rzeczywistości przypominał górę. Ludzie zbudowali górę, aby ich bóg mógł na niej zamieszkać. Zatem Bóg używa tych obrazów, ponieważ Jakub je zna. Drabina Jakuba mogła być formą zigguratu. Ponownie, zgadujemy, nie jesteśmy pewni, ale wygląda na to, że schody prowadzące na górę do Boga będą miały konfigurację zigguratu.

Chcę zasugerować, że tutaj Jakub spotyka Boga dla siebie i dlatego następuje odnowienie przymierza, w którym Bóg Abrahama staje się teraz jego Bogiem. Chcę Ci zasugerować, że opuszczenie rodziny przez Jakuba i pierwsze spotkanie z Bogiem przypomina lata studiów. Czy niektórzy z was wychowali się w rodzinach chrześcijańskich, w których chodziliście do kościoła, a wasi rodzice są religijni, więc i wy jesteście religijni, ale pytanie brzmi: czy naprawdę jesteście religijni? Potem zostawiasz rodzinę i idziesz na studia. Czy na studiach możesz zostać, kimkolwiek chcesz? To nie jest to, w co wierzyli twoi rodzice, tylko to, w

co wierzyłeś ty. Tak więc na studiach pod wieloma względami istnieje zróżnicowanie, w którym stajesz się swoją własną osobą. Przeszedłem przez świecki uniwersytet, gdzie próbowałem budować swoją wiarę, a oni próbowali ją zburzyć i musiałem podjąć decyzję: czy chcę przyjąć Boga? Czy podtrzymuję zasady, w jakich dorastałem, czy też staję się nowym człowiekiem? Musiałem więc podjąć decyzję w tych kwestiach. Tak więc na studiach istnieje zróżnicowanie pod względem osobistego spotkania z Bogiem. Zatem w pewnym sensie wyprawa Jakuba do Betel jest dla niego spotkaniem Boga. Bóg jest Bogiem Abrahama i Izaaka, ale czy Bóg Jakuba jest Bogiem? Zatem Jacob musi odpowiedzieć na to pytanie. Spotyka Boga w Betel i tak się dzieje.

Teraz Jakub w wersecie 18 ustawia ten kamień pamiątkowy i zobaczycie, jak patriarchowie i inni ludzie, tacy jak Mojżesz i Jozue, ustawiają te kamienie pamiątkowe, aby upamiętnić różne rzeczy. Swoją drogą do dziś stawiamy pomniki. Jeśli pojedziesz do Waszyngtonu, czy są tam pomniki? Czy ktoś był pod pomnikiem Waszyngtona? Naprawdę wysoki. Czy widziałeś trzęsienie ziemi, jakiś facet miał kamerę wideo, kiedy był na szczycie pomnika Waszyngtona, pokazując, jak cały pomnik zaczyna się poruszać? Myślisz, że to byłoby zabawne? Nakręcili to i najwyraźniej martwią się pęknięciami w pomniku. Pomnik Waszyngtona upamiętnia Waszyngton. Idę pod pomnik Wietnamu, byłeś tam? Upamiętnia tych, którzy tam zginęli. Mój ojciec chodził pod pomnik wojny koreańskiej, który właśnie zbudowali. Właśnie zbudowano nowy pomnik Martina Luthera Kinga Jr., jeszcze go nie widziałem. Wygląda całkiem interesująco, więc będziemy chcieli to zobaczyć następnym razem, gdy będziemy schodzili na dół. Dlatego upamiętniamy rzeczy w kamieniu.

Swoją drogą, ma zamiar tu wrócić za 20 lat. On wyjedzie i wróci do Betel. To, co wydarzy się tutaj, w Betel 20 lat później, będzie całkiem interesujące.

Teraz trochę w wersecie 22, pozwólcie mi przeczytać to: „Teraz Jakub złożył ślub i powiedział: «Jeśli Bóg będzie ze mną i będzie mnie strzegł w tej drodze, którą idę, i jeśli da mi pokarm dla jeść i odzieć się, abym mógł

bezpiecznie wrócić do domu mego ojca, wtedy Pan będzie moim Bogiem.” Czy Jakub stawia to warunkowo? Mówi: „Boże, jeśli mnie tu sprowadzisz i dasz mi jedzenie i ubranie, będziesz moim Bogiem”. „A ten kamień, który postawiłem jako słupek, będzie domem Bożym”. Czy dostrzegasz tutaj grę słów? Dom Boży. Co to jest? Betel oznacza „dom Boży”. Czy widzisz, jak on ustawia kamień? Powiedział, że kamień będzie wówczas „domem Bożym”. Jest taka gra słów oznaczająca Betel. „A ze wszystkiego, co mi dasz, ja dam ci dziesięcinę”. Skąd pochodzi ta dziesiątka? Mojżesz poda prawo później, a wy, przeczytaliście Księgę Kapłańską i inne rzeczy, i będzie tam jedna dziesiąta. Czy w Piśmie Świętym jest jakieś przykazanie dotyczące dziesiątej dziesięciny? Nie. Wydaje się, że Jakub po prostu wie, jak oddać Bogu dziesięcinę lub dziesięcinę. Nawiasem mówiąc, po bitwie o Sodomę i Gomerę Abraham zapłacił także Melchizedekowi jedną dziesiątą. Jest więc całkiem interesujące, że zarówno Abraham, jak i Jakub zdają się wiedzieć o tej dziesiątej wypłacie, czyli dziesięcinie. Mówi, że kiedy mnie tu sprowadzisz, dam ci dziesiątą część wszystkiego, co dostanę pod moją nieobecność.

E. Jakub w Haranie: Rachela, Lea i Laban [18:37-20:11]

Cóż, co będzie dalej? Jakub wyrusza z Betel, wyjdzie tylnymi drzwiami i uda się do Haranu w Mezopotamii. Kto się spotka, kiedy będzie w Haranie? Gdzie spotyka się kobiety w starożytnym świecie? Jeśli zamierzasz poznać kobiety, gdzie spędzasz czas? Przy studni. Spotykasz kobietę przy studni. A swoją drogą, czy to samo dzieje się z Izaakiem i Rebeką? Rebeka jest przy studni, a służąca podjeżdża i mówi: „Jeśli napoi moje wielbłądy, to ona”. Co to znaczy? Ona jest dobrą pracownicą. Więc zawsze spotykasz kobiety przy studni. Gdzie Mojżesz spotkał Cypporę, swoją żonę? Przy studni.

Zatem Jakub jest przy studni. Jest tu napisane, że Laban miał dwie córki, starsza miała na imię Lea, a młodsza Rachela. Leah miała słabe oczy. Nie będę się rozpisywać, ale Rachel była urocza i piękna. Jakub zakochał się w Racheli i powiedział: „Będę pracował siedem lat w zamian za twoją młodszą córkę,

Rachele”. Kilka rzeczy. Czy to jest handel wymienny dla tej dziewczyny? Mówiąc: „Będę pracował dla ciebie przez siedem lat, a potem oddasz mi swoją córkę”. Czy ta dziewczyna ma siekaną wątrobę? Czy musiała się na to zgodzić? Zwykle mają prawo odmowy. Ona się na to zgadza. Jakub pracował dla niej przez siedem lat.

Jakub i Rachela: natura miłości/pożądania i czasu [20:12-22:48]

Kiedy byłem młodszy, zadałem sobie jedno pytanie: co oddziela miłość od pożądania. Kiedy dorastałem w kościele, w zasadzie nauczano nas, że istnieje miłość agape, czyli co? Miłość Boga. Miałeś eros – miłość, która była „miłością pociągu seksualnego”. Była to więc miłość agape i to pożądanie, pożądanie, eros, czyli miłość erotyczna. Zawsze było tak jasne, że wiesz, że miłość agape jest tu, a miłość erotyczna tam. Potem, niestety, na szczęście dla mnie, poznałem moją żonę i kiedy nagle spotkałem moją żonę, te dwie rzeczy potoczyły się w ten sposób i zadałem sobie pytanie, i było to dla mnie poważne pytanie, czy jestem erotycznie zakochałem się w tej kobiecie, bo była piękna, jest cudowna, jest utalentowana, ma wszystko, o czym marzyłem, ale czy jestem w niej zakochany? Pożądał jej, ale czy ją kocham? Czy widzisz różnicę? Czy ją kocham, czy po prostu mnie pociąga? Więc zmagaliśmy się z tym, czy to naprawdę była miłość, czy może to było pożądanie. Musiałem to uporządkować i dzisiaj prawdopodobnie nikt już się z tym nie zmagają, to stare rzeczy. Chcę powiedzieć, że naprawdę się z tym zmagaliśmy, bo chciałem ją naprawdę kochać.

Teraz Jakub patrzy na Rachele, pracuje dla niej przez siedem lat, po upływie siedmiu lat Rachela patrzy na tego człowieka. Czy on ją kocha, czy nie? Ilu z was przepracowałoby siedem lat dla dziewczyny? Siedem lat, czy to dużo czasu? Czy czas oddziela miłość od pożądania? Czy pożądanie jest teraz czymś konsumpcyjnym? I pozwól mi być naprawdę banalnym, Czy miłość może poczekać? Czy miłość może zająć trochę czasu? Więc pytam, czy po siedmiu latach Rachel jest całkiem pewna, że ten facet ją kocha? Ten facet pracował dla niej przez siedem lat. Mówię tylko, że jest piękny. Tekst tutaj jest piękny, trochę

banalny, ale pozwólcie mi go przeczytać, bo jest taki piękny. Ale nie często zajmujemy się pięknem. W naszej kulturze radzimy sobie lepiej z sarkazmem niż pięknem. „Jakub był zakochany w Racheli i powiedział: «Będę pracował siedem lat w zamian za młodszą córkę». Tak więc Jakub służył siedem lat, aby zdobyć Rachelę, ale wydawało mu się to tylko kilkoma dniami, ponieważ ją kochał”. To piękne, innymi słowy, jak mówi, te siedem lat po prostu szybko zleciało.

F. Jakub i Laban: zwodziciel zostaje oszukany [22:49-28:39]

Czy to już koniec tej historii? To dopiero początek historii, bo teść Laban ma tu sporo do zaoferowania. Co będzie dalej. Dlaczego to ironia w noc poślubną Jakuba? Więc Jacob tam jest i idą na wielkie wesele. Po pierwsze, ile w tej kulturze można zobaczyć z kobiety? Czy ktoś pamięta te zdjęcia na Synaju, kiedy moja żona grała w piłkę tam i z powrotem z tą kobietą na Synaju? Czy ktoś widział, że miała na sobie taki welon? To było całe złoto, mówimy o prawdziwym złocie. Ile byłby dziś wart przy cenie złota? Ale w każdym razie była tak pokryta złotem? To było naprawdę niesamowite. W tych kulturach to, co widzisz u kobiety, to głównie jej oczy. Cała reszta była zakryta. Więc teraz są na tej scenie ślubu i dobrze mówisz, że nadal będzie znał jej oczy, ale jest inaczej, bo jest napisane, że Leah ma „słabe oczy”.

Czy to możliwe, że kobiety zamieniły się w sytuacji namiotowej? Jaki jest problem? Jesteście w Gordon College, to miejsce jest oświetlone 24 godziny na dobę. Ale kiedy dotrzesz do miejsca, w którym nie włączysz światła, czy w nocy robi się naprawdę ciemno? A kiedy jesteś w namiocie Beduinów zbudowanym z czarnej sierści kozy, gdy jesteś w środku, robi się ciemno. Czy byłeś kiedyś w sytuacji, w której możesz trzymać rękę przed twarzą i tego nie widzisz? W tych miejscach robi się ciemno.

Co się więc dzieje? Następuje wielka zmiana i co się tam stanie? Pozwólcie, że przeczytam tylko ten tekst. „Laban dał swą służącą, a gdy nastał poranek i Jakub wyszedł z namiotu, gdy nastał poranek, odwrócił się i zobaczył Leę”. Kogo się spodziewał? Rachela. Czy został oszukany? Swoją drogą, czy

łatwo dać się zwieść w kulturze, gdy kobiety się zakrywały? Może lepiej pójdę tutaj, Kyle, bo nie chcę zostać uderzony. Być może, innymi słowy, była duża impreza i można by na niej rozmawiać, ale kiedy weszli do namiotu, to pewnie w namiocie była cisza w nocy, inne rzeczy się działy. Prawdopodobnie chcę się z tego wydostać.

Skoro już tu jestem, pozwólcie, że wam powiem, że mój syn był w Afganistanie, mówiłem wam to wcześniej, i brał udział w bitwie z ludźmi w stylu talibów. To było naprawdę interesujące, ścigali trzech talibów i nagle talibowie zniknęli. Powiedział, że byli jak duchy, po prostu zniknęli, a potem nagle spojrzał na drogę i zobaczył trzy kobiety, które idą drogą. Czy w Afganistanie kobiety całkowicie zakrywają twarz i nigdy nie spacerują bez towarzyszącego im mężczyzny? Mają te małe rzeczy, które przypominają kratkę, z której wyglądają, tak że nie widać nawet ich oczu. Więc jakiś żołnierz piechoty morskiej widzi te trzy kobiety idące drogą i mówi swojemu dowódcy, że mówi: „Zastrzelmy ich, to ci goście”. A dowódca mówi: „Och, tak, racja, będziemy strzelać do kobiet. Marines nie robią takich rzeczy. A mój syn powiedział: „Nie, to są ci goście”. Teraz pytanie: czy mogliby pójść i zaczepić te kobiety? Jesteś w Afganistanie, czy żołnierze piechoty morskiej mogą podejść i zaczepić kobietę? Nie, to narusza kulturę i żołnierz piechoty morskiej, którego znam, do dziś przysięga, że właśnie w ten sposób uciekli ci trzej Talibowie. Przebrali się za kobiety i uciekli. Widział także sposób, w jaki szli i w zasadzie w ten sposób uciekli. Nie mogli ich zaczepić, bo musieli mieć tłumaczkę, która ich zaczepiła. Nie mogli tego zrobić, więc ci goście uciekli. Czy to było całkiem sprytne posunięcie, ubrać się jak kobieta i uciec? Tak czy inaczej, to wydarzyło się naprawdę.

Mówię tylko, że on się budzi. Kiedy byłam młodsza, zawsze myślałam, jak byś się poczuła, gdybyś wyszła za męża, a twoja noc poślubna była najlepszą nocą w twoim życiu. Wstajesz, odwracasz się i widzisz Leah. Jak byś się czuł jako mężczyzna? Kilka lat temu zmieniłem podejście. Jak byś się czuł, gdybyś był Leah? Właśnie spędziłaś z nim noc, a on odwraca się, patrzy na ciebie i widzisz

jego twarz, czy to okropne? Wiesz, co mówię, wiesz, jakie to uczucie zostać odrzuconym w ten sposób? A tak przy okazji, Leah jest starszą siostrą. Czy jest coś pomiędzy starszą i młodszą siostrą? Nie, mówię poważnie, musiałam się z tym zmierzyć, we własnej rodzinie moja młodsza córka jako pierwsza wyszła za mąż. To niewypowiedziane. To znaczy, nie sądzę, że kiedykolwiek rozmawialiśmy o tym w tych kategoriach. Czy coś się dzieje, gdy młodsza siostra wychodzi za mąż jako pierwsza?

Co robi Laban? Zatem następuje tam pewien przełącznik. Dlaczego to jest ironiczne? Czy oszust daje się oszukać? I tak oto całe oszustwo, kłamstwo i oszukiwanie Jakuba nagle w noc poślubną zwodziciel zostaje oszukany. W pewnym sensie mu to odpowiada. Wiesz, co mówię, w końcu dostaje to, co go czeka. Nie chcę wprowadzać żadnych etycznych [lex talionis], ale to trochę ironiczne.

G. Jacob i poligamia: Narracja historyczna: normatywna czy nienormatywna?

[28:40-35:15]

Teraz Jacob jest poligamiczny. To, co teraz ustala, to Laban, który mówi: „OK, OK, w naszej kulturze musisz najpierw poślubić starszą córkę, zanim zdobędziesz młodszą córkę”. Więc Laban mówi: „Hej, Jacob, to kosztuje cię kolejnych siedem lat. Będą ci się wydawać, że to kilka minut, bo tak bardzo ją kochasz, prawda? Więc daj mi jeszcze siedem lat. Czy Jacob będzie przepracował 14 lat dla tych dwóch dziewcząt? Prawdopodobnie dostał Rachel po zakończeniu tygodnia z Leah. Prawdopodobnie dał Rachel zaraz po tym, ale nadal musiał przepracować te 7 lat. Pewnie tak to spadło. Dla młodszego pracuje kolejne siedem lat. Jacob jest poligamiczny? Czy poligamia jest fajna w amerykańskiej kulturze? Czy ktoś śledził tego Warrena Jeffordsa? Facet, który miał te wszystkie żony w Teksasie, został wsadzony do więzienia. Myślę, że niektóre z dziewcząt, które poślubił, miały 13 lub 14 lat. Naprawdę coś złego, ten facet jest zły. Jest to część tradycji mormońskiej z dawnych czasów, Józef Smith, który sam miał wiele

żon. Mormoni na przełomie wieków wyeliminowali poligamię, ale niektórzy z tych, którzy wracają do pierwotnego mormonizmu, nadal mają wiele żon. Naciskają na to, a wielu z nich milczy, jeśli chodzi o potępienie tego. Więc trzeba z tym uważać. Jakub był poligamiczny.

Czy możesz użyć tego, aby powiedzieć: „Jakub był poligamiczny; dlatego powinniśmy być poligamiczni?” Chcę ci zasugerować, że gdy masz do czynienia z narracjami historycznymi, musisz oddzielić to, co jest normatywne, od tego, co nienormatywne. Innymi słowy, czy Biblia czasami po prostu opisuje to, co się wydarzyło, i nie wyraża na to aprobaty lub dezaprobaty? To tylko opis tego, co się wydarzyło. Nie chodzi o to, żeby to uniwersalizować. Jakub okłamuje swojego ojca. Czy powinniśmy okłamywać rodziców? Nie. Czy Jakub zrobił coś złego? Jakub robił rzeczy, które były złe i dlatego nie można usuwać rzeczy bezpośrednio z historii, ponieważ Biblia często po prostu opisuje historię. To się właśnie wydarzyło – dobrze czy źle, to się wydarzyło.

Swoją drogą, to jeden z powodów, dla których kocham Biblię. Mówisz: „Ponieważ Jakub jest poligamiczny, kochasz Biblię?” Nie, pozwól mi wyjaśnić. Czy w wielu innych kulturach, kiedy udajesz się do Mari i masz zamiar porozmawiać z Zimri Linem, a on jest wielkim królem Mari, kiedy składa kroniki królów, czy próbujesz sprawić, by Zimri Lin wyglądał na ważnego zawodnika? Zimri Lin dokonuje tych wszystkich wspaniałych rzeczy, dzięki Zimri Linowi masz dobre życie, dzięki Zimri Lin masz wodę w kanałach itp. Czy w innych kulturach królowie są przedstawiani jako ludzie, którzy robią te wszystkie cudowne rzeczy? Jaki jest problem z Biblią? Opowiedz mi o wielkich królach Izraela. Mówicie: „No cóż, Izrael też miał swoich wielkich królów! Dawid był człowiekiem według Bożego serca” i wtedy zaczynacie myśleć. Tak, Davidzie, jak ona miała na imię? Batszeba. Tak, więc musisz wycofać się z Davidem, ale David to naprawdę właściwy człowiek. Więc mówisz, Salomonie, cóż, Salomon był najmądrzejszym człowiekiem, jaki kiedykolwiek żył. Salomon był wielkim królem Izraela. Salomon Tak, co to było? 700 żon, 300 konkubin, a potem służy

innym bogom? OK, więc mówisz Roboam ? Cóż, był katastrofą i zaczynasz spadać na listę królów. Tak jak w Biblii wszyscy królowie, wielcy mężowie Izraela, Saul, pierwszy król Izraela, czy oni wszyscy mają brodawki? Czy oni wszyscy mają problemy? Czy Biblia zakrywa ich brodawki? Czy Biblia zakrywa ich grzechy? A może Biblia opisuje, jak to było? Mówię więc, że w innych kulturach ich wielcy ludzie wyglądali jak wielcy bohaterowie. W Biblii wszyscy ich bohaterowie mają problemy, każdy z nich. Dlatego właśnie kocham pisma święte , bo czy ja też mam problemy? Wszyscy ci goście mieli problemy. Czy Bóg się nimi zajmował, kochał ich i troszczył się o nich? Tak, ja też mam problemy. Czy to oznacza, że Bóg mnie odrzuci? Nie, to oznacza, że Bóg kocha nas ponad nasze wady. Biblia mówi więc tak, jak jest, a jest to rzadka księga w starożytnym świecie. To naprawdę rzadkie.

Jacob ma problemy. Czy fakt, że Jacob ma teraz dwie żony, będzie stanowić problem? Czy poligamia działa? Biblia podaje rezultaty. Czy opłacało się mieć dwie żony? Następnie rozpoczynają konkurs na to, kto będzie miał najwięcej dzieci. Patrząc na to, jest to bardzo interesujące, ale pozwólcie, że do tego wrócę.

Sugeruję więc, że czytając historię, należy zachować ostrożność w oddzielaniu tego, co normatywne, tego, co ponadczasowe, i tego, co nienormatywne. Innymi słowy, Jacob to zrobił i nie było to do końca w porządku, ale i tak to zrobił. Zatem dotyczy to tylko tego czasu i miejsca, w którym to zrobił. Okłamał ojca, a to nie miało trwać wiecznie. Nie możemy okłamywać naszych ojców. Zatem, gdy mamy do czynienia z historią, należy rozróżnić to, co normatywne od tego, co nienormatywne, opis i przepis, to naprawdę ważne.

Teraz przychodzi Bóg i bardzo mi się to podoba. Przejdź do rozdziału 29. Jakub ma dwie żony, Rachelę i Leę. Którą kocha? Rachela. Czyje łono Bóg otwiera? Leah. Bóg staje po stronie słabszych. Widzisz to wielokrotnie w Piśmie Świętym. Bóg staje po stronie niekochanej żony i Bóg otwiera jej łono. Czy Rachel może mieć dzieci? Nie, Rachel nie może mieć dzieci. Zatem łono Racheli

jest zamknięte, a łono Lei otwarte. Swoją drogą, Jakub jest tym oszukańczym zwodzicielem, ale czy Jakub, Rachela i Lea zbudowali 12 pokoleń Izraela? Czy rozumiesz? To stąd pochodzi 12 plemion. Jakub, Rachela, Lea i ich służebnice dają początek 12 plemionom Izraela. Mówisz, że gdybym miał zrobić 12 plemion Izraela, próbowałbyś uczynić ich matkę trochę bardziej szanowaną, stworzyć lepszą historię; ale tak naprawdę to jest związek poligamiczny. Bóg otwiera łono Lei. Lea urodziła Rubena, który jest pierworodnym, a potem wiele innych dzieci.

H. Rośliny mandragory i płodność [35:16-38:18]

Zobaczmy, co się stanie z Rachel. Rachel mówi: „Hej, ja też chcę mieć dzieci. Zatem co dzieje się w rozdziale 30 wersecie 14, jest napisane: „podczas żniw pszenicy (które przypada późną wiosną) Ruben wyszedł na pole i znalazł trochę mandragory”. Co to za mandragory? Mówi się, że najstarsze rośliny mandragory przyniosły swojej matce Lei Ruben. Rachela rzekła do Lei: „Daj mi, proszę, trochę mandragor swojego syna”. Ale Lea rzekła do niej: „Czy nie wystarczyło, że zabrałaś mojego męża, czy zabierzesz też mandragory moim synom?” Leah jest tutaj trochę wkurzona. Leah mówi: „Hej, ukradłaś mi męża, a teraz zabierasz mandragory mojemu synowi”. O co chodzi z tym biznesem związanym z roślinami mandragory? „Dobrze” – mówi Rachel – „może dzisiaj spać z tobą”. Więc Jacob zostaje sprzedany za kilka sadzonek mandragory. Te kobiety targują się o to, kto będzie spał z mężem i sprzedają go za kilka sadzonek mandragory. „Może dzisiaj spać z tobą, daj mi tylko kilka mandragory”. Ten facet jest wart kilka roślin, niezbyt dobrze.

Pytacie, co się dzieje z tymi roślinami mandragory? W starożytnym świecie wierzono, że te mandragory służyły głównie płodności. Jeśli masz te mandragory, prawdopodobnie nie ma w tym zbyt wiele, ale w ich kulturze te mandragory były postrzegane jako rośliny płodności. Powiedzielibyśmy, że może afrodyzjak. Weź to, a to sprawi, że będziesz silny seksualnie. Może tak nazywają starożytną Viagrę! Nigdy wcześniej o tym nie myślałem, ale to jest starożytna forma. Lepiej po prostu się z tego wycofajmy, ale w starożytnym świecie tak właśnie o tym

myślano.

A teraz w czym tkwi problem. Problem polega na tym. Kto da Rachel jej dziecko? Czy stanie się tak dlatego, że dostała mandragory? Tekst mówi to bardzo jasno, ona rzeczywiście dostaje mandragory, ale tekst również bardzo wyraźnie mówi: „Bóg wysłuchuje Racheli”, a ona zachodzi w ciążę i rodzi syna. Ale jeśli zejdziesz do wersetu 22, jest tam napisane: „Bóg wspomniał na Rachelę i wysłuchał jej, i otworzył jej łono, a ona zaszła w ciążę i urodziła syna . A ona powiedziała: «Bóg zdjął moją hańbę» i dała mu imię [swoim pierwszym synem]”. I to jest ważne: kto był pierwszym synem Racheli? Józef. „Bóg dodał, Jehowa dodał mi, niech Pan dodał mi jeszcze jednego syna”. Zatem Rachel ma syna. Kto dał Rachelowi syna? Czy to skutek mandragory? Nie. Bóg otworzył jej łono i urodziła Józefa.

I. Józef jest pierworodnym Racheli [38:19-40:03]

Czy Józef będzie klejnotem? Józef to jedna z nielicznych perełek Biblii, Daniel to drugi w Starym Testamencie. Tym dwóm chłopakom nie można nic zarzucić, ale pozostali mają problemy, ale Joseph będzie naprawdę dobrym facetem. Zatem jej pierwszy syn, Józef, nie był owocem mandragory, Bóg tak zrobił.

Swoją drogą, Józef był pierwszym synem Racheli, a kto ostatnim synem Racheli? Benzoes. Benya - min to bardzo ważne *ben* oznacza „syn”, *yamin* oznacza „prawą rękę”. W tych kulturach prawa ręka była ręką honoru. Powiem tylko tyle: jeśli żyjesz w kulturze arabskiej, a arabski koleś podchodzi i potrząsa lewą ręką, rozumiesz, że to wielka zniewaga? Prawa ręka jest ręką honoru i błogosławieństwa. Jeśli potrząsa lewą ręką, co to oznacza? Robią pewne rzeczy lewą ręką i tylko lewą ręką w niektórych pokojach w domu, zanim się splukują, jeśli wiesz, co mam na myśli. Zawsze robi się to lewą ręką, z papierem toaletowym lub bez. OK, teraz rozumiem, że jesteście Amerykanami, ale tam czasami nie ma luksusów i mówię o papierze toaletowym. Zatem jeśli ktoś uściśnie ci dłoń lewą ręką, powiem ci tylko, że jest to wielka zniewaga. Swoją

drogą, zdarzało mi się to, zanim się zorientowałem. Pomyślałem: „to naprawdę dziwne”, więc wróciłem i rozmawiałem z kimś, kto powiedział mi, co to znaczy. Więc nie chcesz tego zrobić. Potrząsaszą prawą ręką, ręką honoru, a nie lewą, to wielka sprawa. „Syn mojej prawicy” – Benjamin to piękne imię. Mój wnuk ma na imię Benjamin i jest „synem mojej prawicy” – synem błogosławieństwa, mocy i tym podobnych. Zatem Benjamin i Józef będą dwoma synami Racheli.

Śmierć J.Racheli w Betlejem i echa biblijne [40:04-43:39]

Gdzie umiera Rachel? Umiera, rodząc Benjamina. Czy w naszej kulturze kobiety umierają, rodząc dzieci? Zwykle nie w kulturze amerykańskiej, ale w innych miejscach na świecie kobiety umierają, rodząc dzieci. To się dzieje wszędzie. Rachela umrze, rodząc Benjamina. Co się teraz stanie? Gdzie ona umiera? To staje się znaczące. Rachel umiera, ale gdzie umiera? Umiera na obrzeżach miasta zwanego Betlejem. Dlaczego to jest istotne? Z powodu jej śmierci postawiono jej pomnik. Ustawili pomnik na głównej autostradzie Ridge Route, która biegnie wzdłuż kręgosłupa Izraela. Ustawili pomnik Racheli poza Betlejem i jest ona postrzegana jako matriarcha Betlejem.

Czy w czasach Jezusa ktoś pamięta, jak o Racheli wspomniano w czasach Jezusa w Ewangelii Mateusza, rozdział 2, werset 18? A co dzieje się w 2. rozdziale Ewangelii Mateusza? Kto dowiaduje się, że Jezus rodzi się w Betlejem? Mędrcy przychodzą do Heroda, a Herod mówi: „Idź do Betlejem, odszukaj małe dziecko, a gdy je znajdziesz, przynieś mi wiadomość”. Czy mędrcy kiedykolwiek wrócili do Heroda? Nie. Stamtąd uciekają. Co Herod robi, gdy zdaje sobie sprawę, że został oszukany przez mędrców? Udaje się do Betlejem i zabija wszystkie dzieci do drugiego roku życia. Czy pamiętasz, co mówią tam teksty biblijne? Mateusza 2:18, zaraz po zabiciu dzieci w Betlejem, jest napisane: „i usłyszano głos w Ramie (na północy, dość daleko na północ) płaczący i wielki poranek: Rachel oplakująca swoje dzieci, które nie chciały pocieszyć się, że ich już nie ma”. Otrzymujesz więc tego rodzaju echo. Rachela umiera poza Betlejem i 2000 lat później słysząc to echo u Jezusa. Rachela płacze nad swoimi dziećmi, dziećmi

Betlejem, ponieważ jest matką Betlejem. Zasadniczo słysząc to echo i to w czasach Jezusa.

Ale ty mówisz: „Hildebrandt, zapomniałeś o czymś, bo Mateusz cytuje Jeremiasza”. Jeremiasz mówi: „Rachelę płaczącą nad swoimi dziećmi słysząc aż do Ramy”. Dlaczego Jeremiasz to cytuje, skoro Jeremiasz znajduje się pośrodku między Jakubem a Jezusem? Dlaczego Jeremiasz miałby to powiedzieć? Ponieważ wtedy lud został wzięty do niewoli w Babilonie . To jest wygnanie babilońskie, o którym mówi Jeremiasz, kiedy Daniel, Szadrak Mészach, Abednego i wszyscy ci goście zostają zabrani do Babilonu. Jeremiasz nawiązuje do zniszczenia Jerozolimy, mówiąc, że Jerozolima została zniszczona, a Rachela opłakuje swoje dzieci, gdy są zabierane do Babilonu.

Więc słyszysz to echo śmierci Racheli poza Betlejem, potem słyszysz to echo, skąd dzieci są wygnane do Babilonu, a następnie do Jezusa Chrystusa, który się rodzi i te dzieci są zabijane. W Piśmie Świętym można więc usłyszeć tego rodzaju triadę, co jest naprawdę interesujące, gdy Rachela umiera poza Betlejem. Do dziś można tam chodzić i oglądać pomnik Racheli poza Betlejem.

K. Rachela i bogowie rodinni [43:40-46:11]

Więc Rachel umiera, co się stanie? Cofnijmy się trochę, Jakub będzie opuszczał Mezopotamię, więc jest spoza drzwi, będzie opuszczał Labana. Laban go oszukał i on oszukał Labana. Wędrują tam i z powrotem, więc jego rodzina zaczyna odchodzić, ale kiedy zaczynają odchodzić, a jest to w rozdziale 31, Rachel kradnie jednego z rodzinnych bogów. Laban goni Jakuba, dogania Jakuba i mówi: „Jakubie, co robisz? Uciekasz ode mnie? Ukradłeś cały mój majątek, ukradłeś moje córki, ukradłeś moje wnuki, nigdy więcej ich nie zobaczę. Co robisz Jakubie? Co więcej, Jakubie, ukradłeś także moich bogów!” Jacob sprzeciwia się: „Nie ukradłem waszych bogów. Każdego, kogo spotkasz u swoich bogów, możesz zabić. Nie wziąłem twoich bogów. I tak nie chcę twoich głupich bogów. No cóż, tego nie powiedział, bo później dowiemy się, że Jacob też prawdopodobnie zadziera z obcymi bogami.

Co się dzieje? Wchodzi Laban i ojciec podchodzi do córki [Rachel]. Wiesz, jak ojciec podchodzi do córki, a córka na niego patrzy. Teraz Laban poszedł pasać swoje owce, a Rachela ukradła rodzinnych bogów. Laban goni, a Rachel mówi do ojca: „Nie gniewaj się, mój panie, nie mogę teraz wstać (pozwól mi teraz użyć Wersji Króla Jakuba, bo bardziej mi się podoba) „Ojcze, nie mogę teraz wstać z powodu na mnie ciąży sposób bycia kobiet. Więc siedzi na bogach rodzinnych. Mówi: „Nie mogę wstać, tato, bo wiesz, że to ta pora miesiąca. Więc nie mogę wstać.” Czy to całkiem sprytne? Rachel okłamuje ojca. Swoją drogą, możesz się zastanawiać, jak duży jest ten bóg, na którym ona siedzi? Myślę, że musisz pamiętać, że masz bogów plemiennych, wielkich, ale kiedy mówisz o bogach rodzinnych, masz na myśli bogów 6-calowych.

Dlaczego chciała rodzinnych bogów? Niektórzy sugerują, że ktokolwiek miał rodzinnych bogów, miał także dziedzictwo, więc ona mogła pojawić się 20 lat później i powiedzieć: „Tato, widzisz, jestem częścią tej rodziny. Dlatego otrzymuję część dziedzictwa”. Istniały zatem pewne możliwe prawa do dziedziczenia. Ktoś zasugerował na ostatnich zajęciach, była to bardzo interesująca sugestia, że może bogowie mają coś wspólnego z płodnością, a Rachel próbowała powiedzieć, że będzie służyć rodzinnym bogom, aby mogła być bardziej płodna. Czy bogowie naprawdę dali jej dzieci? Nie, Jehowa dał jej dzieci, ale mogła bawić się z innymi bogami. Cóż, bawiła się z innymi bogami, ale większość ludzi uważa, że to dziedziczenie, ale była to interesująca sugestia w klasie na temat opcji płodności, ponieważ istnieli bogowie płodności.

L. Jakub w Peniel : Spotkanie Ezawa [46:12-57:40]

Przejdźmy teraz do meczu zapaśniczego w rozdziale 32. To ważny rozdział. Jakub, schodząc z Mezopotamii z Haranu, mija Damaszek. Jest na tak zwanej Królewskiej Autostradzie. Schodzi dokładnie tam, gdzie jest ten facet w czarnej koszuli. Jest tam wadi , dolina, która tam prowadzi, nazywana Wadi Jabbok . Nazywają ją rzeką Jabbok. Nigdy nie zapomnę wyprawy nad rzekę Jabbok. Idę tam, szukam tej rzeki Jabbok, prawda? Miał kilka stóp szerokości...

Mówię o calach głębokości... Tak, spojrzałem na niego i powiedziałem, skąd pochodzę, jest trochę za duży na rów, ale widziałem większe rowy i byłem naprawdę rozczarowany, ponieważ Spodziewałem się rzeki Jabbok. Dotarłem tam i poważnie, można było przez to przeskoczyć, a głębokość sięgała zaledwie kilku cali. Czy rozumiesz, że mają dużo mniej wody? Wychowałem się nad rzeką Niagara, to prawdziwa rzeka. Kiedy o tym rozmawiali, kiedy byłem młodszy, mówili : „Widziałem, jak potężny Jordan się toczy”. Czy widziałeś kiedyś potężną rzekę Jordan, która jest mniej więcej tak szeroka jak ten pokój i ma średnio 3 stopy głębokości? Skąd pochodzę, czy nazywamy te rzeki? Niagara była rzeką, w której dorastałem, nazywają ją „strumykami”. Mówię tylko, czy jest tam dużo mniej wody? W Ameryce jesteśmy przyzwyczajeni do jezior Erie i Lake Superior. Byłeś kiedyś nad jeziorem Superior? Och, wy tu robicie ocean! Mówię więc, że mamy dużo więcej wody, tam jest jej znacznie mniej.

Co się więc dzieje? Jakub zstępuje i gdzie jest Ezaw? To jest Morze Martwe; Ezaw pochodzi stąd, z ziemi Edom. Ezaw z 400 swoimi ludźmi udaje się na północ. Czy to będzie problem? OK, Jakub spotka się z Ezawem z 400 swoimi ludźmi. Czy Jacob jest śmiertelnie przerażony? Czy ktoś pamięta Karate Kid 2? Gdzie Sato po tych wszystkich latach miał zamiar dorwać pana Miryagi , ponieważ wciąż był na niego zły za kradzież jego kobiety i miał zamiar zabić Miryagi po tych wszystkich latach. Czy ludzie żywią w sobie gniew przez dziesięciolecia? W rodzinie mówię o waszych własnych rodzinach. Czy bracia, siostry, ojcowie i rodzina żywią kiedykolwiek złość wobec kogoś przez pokolenia, często przez 10, 20 lat?

Znałem gościa o nazwisku Herb King, pracowałem w więzieniu o zaostrowym rygorze i Herb spędził 35 lat w więzieniu za morderstwo. W końcu się wydostał, jako starzec, kiedy wyszedł, po pięćdziesiątce. Dali mu 75 dolców, a on złapał autobus z więzienia stanowego Indiana do Gruzji, skąd pochodził. Po 35 latach wszedł do drzwi swojego domu i to jest najszczerza prawda, a tak na marginesie, teraz używam jego prawdziwego imienia, bo to już nie ma znaczenia.

Trafił do zakładu karnego po 35 latach. Wreszcie jest wolny i wchodzi do swojego domu, a w dniu, w którym wszedł do jego domu, był tam facet z kaliber 12 i był pod wrażeniem. Facet zabił go po 35 latach, zastrzelił. Wszedł frontowymi drzwiami z kulą w pierś. On jest martwy. Pytanie: czy ten facet żywił złość na Herba przez 35 lat, kiedy siedział w więzieniu? Herb leży na cmentarzu po 35 latach. Czy ludzie żywią taką niechęć?

Czy Jakub, słysząc, że Ezaw nadchodzi z 400 ludźmi, oszalał? Kiedy ostatni raz widział Ezaw, Ezaw przysiągł, że go zabije, a ma ze sobą 400 ludzi. Jacob ma co? Banda kobiet i dzieci. Czy Jakub może się obronić? Nie może. A tak przy okazji, czy Jacob jest mężczyzną? Mam problem z Jacobem, jest tu pewna rzecz, która naprawdę mnie w nim niepokoi. Kiedy Ezaw do niego przychodzi, najpierw wysyła Ezawowi prezenty. Czy to naprawdę mądra rzecz? Ktoś jest na ciebie naprawdę zły. Dajesz prezenty? Próbuje kwiatów. Prezenty czasami działają, nie zawsze, ale czasami. Warto spróbować. Kwiaty są dobre, OK. Dostajesz około 50/50. Czekolada też działa i trzeba to wypracować. Posyła więc Ezawowi prezenty. Czy prezenty łagodzą gniew? Czasami tak.

On się boi. Co więc robi? Dzieli rodzinę i kogo stawia na pierwszym miejscu? To męski mężczyzna i dlatego mówi: „Hej, to mój brat. Przychodzi, żeby mnie zabić. Powinienem być pierwszy, więc chodźcie z tyłu, a jeśli mnie zabije lub będzie mnie ścigał, uciekajcie, by ratować życie. Czy to Jakub? Nie, co robi ten facet? Stawia Leah i dzieci z przodu, Rachel z tyłu i gdzie on jest? Jest daleko z tyłu. Czy to jest męski mężczyzna? Przepraszam; słowo, które przychodzi mi na myśl, to „tchórz”. Czy tak powinien postępować ojciec? Czy ojciec powinien chronić swoją rodzinę, czy powinien się za nią kryć? OK, przykro mi, że naprawdę mnie to niepokoi w związku z nim, to mniej więcej tyle, ile można osiągnąć w mojej książce.

Co się więc dzieje? Tej nocy jest w Jabbok Wadi . Jest tam sam i nagle ma walkę zapaśniczą. Spójrzmy na werset 24 i sprawdźmy to. Czytamy: „Tej nocy Jakub wstał i wziął swoje dwie żony, swoje służebnice, a także Jakub został sam i

pewien mężczyzna mocował się z nim aż do świtu. A kiedy ten człowiek zobaczył, że nie może go pokonać, dotknął” – „człowiek zobaczył, że *nie może* go pokonać” – jest bardzo interesujące. Czy Jakub jest w stanie walczyć łeb w łeb z tym człowiekiem? Zatem mężczyzna nie mógł go pokonać, ale w końcu mężczyzna dotknął stawu biodrowego i wysunął biodro na zewnątrz. Więc jego biodro zostało zwichnięte, gdy mocował się z mężczyzną. „Wtedy mężczyzna powiedział: «Wypuść mnie, bo jest świt». I Jakub powiedział: „Nie puszcę cię, dopóki mi nie pobłogosławisz”. Czy Jakubowi naprawdę zależy na tym błogosławieństwie? „Nie wypuszczę cię, jeśli mi nie pobłogosławisz”. Mężczyzna zapytał go: „Jak masz na imię?” Odpowiedział „Jakub”, a mężczyzna rzekł: „Nie masz już na imię Jakub, ale Izrael”. Po pierwsze, czy modlisz się, gdy jesteś w trudnej sytuacji? Jakub ma kłopoty, musi stawić czoła Ezawowi. Czy modlisz się, gdy masz kłopoty? Tak. Jakub odmawia modlitwę.

Porozmawiajmy najpierw o imieniu Jacoba. Co oznacza imię Jakuba? To trochę brzmi jak „zwodziciel”, a teraz otrzyma nowe imię „Izrael”. Co znaczy Izrael? Izrael, „El” oznacza „Bóg”, „Izrael” oznacza „ten, który zмага się z Bogiem”. Swoją drogą, czy nazwa „Izrael” odnosi się do Żydów na zawsze? Czy Żydzi zmagali się z Bogiem przez całe swoje pokolenia, przez tysiąclecie po tysiąclecie? Żydzi zmagali się z Bogiem, dlatego nazywani są Izraelem, „tym, który zмага się z Bogiem”. Staje się to początkiem narodowej nazwy „Izrael” nadawanej 12 pokoleniom, które wywodzą się od Jakuba. Jakub otrzymuje nowe imię i jest to naprawdę fajna sprawa, przechodzi od „zwodziciela” do „tego, który zмага się” lub „zмага się z Bogiem”.

Teraz Jakub nadaje temu miejscu nazwę Peniel. Kiedy spojrzysz na ten termin Peniel, *Peni* oznacza „twarz”, *El* oznacza „Bóg”. Nazwa tego miejsca oznacza „Oblicze Boga”. Dlaczego Jakub nadał mu imię Peniel? Tekst mówi nam to wprost. Jest tam napisane: „Nazwę to Peniel [lub „twarz Boga”], ponieważ widziałem Boga twarzą w twarz i ocaliłem życie”. Jakub myślał, że się z kim zмага? Mężczyzna? Nie. Mówi, że to nie był tylko mężczyzna. Tak, nazywano go

człowiekiem, ale „widziałem Boga twarzą w twarz”. Dlatego nadaje temu miejscu nazwę Peniel . Ludzie sugerowali, z czym się zgadzam, że mamy do czynienia z czymś, co w Starym Testamencie nazywa się „teofanią” lub „chrystofanią” .

„Teofania” oznacza, że ktoś zobaczył Boga. Czy pamiętacie, że na górze Synaj Bóg był na szczycie góry? Góra się trzęsie. Mojżesz jest tam w górze i jego oblicze jaśnieje, i zstępuje. To teofania, w której pojawia się Bóg. To zdmuchuje ludzi, a chwała ich przytłacza. To jest teofania, pojawienie się Boga. Chrystofania to pojawienie się Chrystusa przed faktycznym narodzeniem Chrystusa . Sugeruję, że Jakub zmagał się z mężczyzną, a ten nie mógł go pokonać . Nie mógł uciec, dopóki nie dotknął biodra Jacoba i nie zgasił go. Sugeruję, że najprawdopodobniej „tym człowiekiem” był wcześniej Jezus Chrystus w ciele. Jezus Chrystus, zwykłymi siłami, mocował się z Jakubem aż do rana, po czym wystawił biodro. Sugeruję więc, że była to chrystofania . Jacob dochodzi do wniosku, że nie był to normalny człowiek. „Widziałem Boga twarzą w twarz” i jeśli „tym człowiekiem” był Jezus, to był on Bogiem. Czy to ma sens? Ja tak na to patrzę i wiele innych osób patrzy na to w ten sam sposób.

Dlaczego anioł zmienił imię? „Zwodziciel” wobec „tego, który zмага się z Bogiem”. Teraz widział Boga twarzą w twarz i zмага się z nim, a my sugerujemy, że to był Jezus.

Niektórzy ludzie patrzą na rozdział 32 werset 32 i pozwólcie, że najpierw wam to przeczytam: „Słońce weszło nad nim, gdy mijał Peniel , i utykał na biodro”. Rano musi spotkać się z Ezawem. Ilu z was kiedykolwiek miało marzenia, w których jakiś ważny facet czy coś go ściga i zawsze możecie zrobić co, zawsze możecie uciec? Zawsze uciekasz i uciekasz. Co teraz Bóg robi z Jakubem, biodro Jakuba zniknęło. Czy Jakub może uciec przed Ezawem? Nie. Nie może teraz uciekać, musi stawić czoła Ezawowi. Innymi słowy, nie może panować nad sobą i powiedzieć, że po prostu będę się ślizgać, ucieknę od niego, przynajmniej mogę mu uciec, bo jestem od niego szybszy. Teraz, z wyciągniętym biodrem, musi stanąć twarzą w twarz z Ezawem i nie może uciec.

W rozdziale 32 wersecie 32 jest tak napisane, niektórzy uważają, że werset ten został dodany później przez późniejszych redaktorów: „do dziś Izraelici nie jedzą ścięgna przyczepionego do panewki biodrowej, ponieważ staw biodrowy Jakuba dotknął się w pobliżu ścięgna.” Zatem tekst mówi, że „do dziś” nadal nie jedzą ścięgna przy biodrze z powodu biodra Jacoba – „do dziś”. Czy to stwierdzenie zostało dodane później? Narracja opowiada o Jacobie. Nie jemy tego „do dziś” – zdaje się zostać dodane później. Czy Mojżesz jest dużo późniejszy od Jakuba? Tak, co najmniej 400 lat. Czy to możliwe, że Mojżesz napisał: „Nadal nie jemy ścięgna”, a minęło 400 lat? Czy stwierdzenie zawarte w Księdze Rodzaju 32:32 mogło zostać napisane przez Mojżesza? Jasne, że mogło. Mojżesz 400 lat później zamieszcza wyjaśnienie wyjaśniające, dlaczego nie zjada się ścięgna znajdującego się w okolicy stawu biodrowego. Nie trzeba więc dodawać tego później, długo po czasach Mojżesza. Mojżesz mógł to napisać.

L. Spotkanie Jakuba i okłamanie Ezawa [57:41-63:31]

Teraz dochodzimy do spotkania z Ezawem. Członkowie rodziny spotykają się po latach i w końcu się spotykają. Ezaw rzuca się na brata, płacze i przytula się, wreszcie po tak długim czasie. Czy kiedykolwiek byliście z dala od braci na dłuższy czas? Wracasz tam i to jest piękna rzecz, że nie ma nikogo takiego jak brat czy siostra, z którymi dorastałeś. Spotykają się więc po latach i jest to naprawdę piękny czas.

Czy Jakub po raz kolejny okłamuje swego brata Ezawa? Odpowiedź jest taka, że po takim czasie Jakub znowu będzie kłamał. Spotykają się w Wadi Jabbok. Ezaw przybywa ze swoimi 400 ludźmi. Mówi Jakubowi: „Jakubie, nie chcę twoich prezentów, zabierz je z powrotem, jestem bogaty. Dlaczego nie zejdziesz i nie obejrzysz mojego mieszkania? Mieszkam na dnie Morza Martwego, wśród tych czerwonych skał, piaskowca nubijskiego, Petry, tam jest pięknie. Dlaczego nie zejdziesz na dół i nie spotkasz się ze mną? Jakub mówi: „O tak, przyjdę i zobaczę się z tobą”. Więc Ezaw mówi: „No cóż, moi ludzie będą chronić dla ciebie twoje owce i kozy i razem pójdziemy na dół”. Ale Jakub mówi:

„Nie, nie, moje owce i kozy muszą działać powoli. Więc Ezaw, po prostu wróć do domu, a ja przyjdę i cię odwiedzę. Po prostu wracaj do domu.

Jeśli nie wiesz nic o geografii, nie będziesz wiedział, że kłamał. Gdzie jest Jakub? Jacob jest tam na górze. Ezaw wraca do domu. Następną rzeczą, którą przeczytasz w tekście, w następnym rozdziale w rozdziale 34, gdzie jest Jakub? Jakub jest tutaj, w Sychem, i tam jego córka zostaje zgwałcona. Czy Jakub okłamał Ezawa, mówiąc mu, że spotka się z nim tutaj na dole, a potem udał się w przeciwnym kierunku? Czy ten facet nadal okłamuje ludzi? Doprowadza cię to do szaleństwa, mimo że on wciąż okłamuje swojego brata. Swoją drogą, wiesz to z geografii.

W tym miejscu Ezaw kończy i pozwólcie, że to omówię. Ezaw zostaje ojcem Edomitów. Edomici są jego potomkami. Zatem kiedykolwiek w Piśmie Świętym widzicie Edoma lub Edomitów, są to potomkowie Ezawa. Swoją drogą, powinienem powiedzieć, że ilekroć w Piśmie Świętym widzisz Edomitów, Edomici zawsze będą robić prawie to samo. Co robią Edomici? Zabijają Żydów. Kiedy widzisz ich w Piśmie Świętym i widzisz, jak Edomici pamiętają, mówi Hildebrandt, ilekroć zobaczysz Edomitę, zabije on Żyda. Mówię poważnie, że to się dzieje, oczywiście przesadzam, ale przez większość czasu Edomici zabijają Żydów. Można podsumować całą księgę Obadiasza, Obadiasz ma tylko jeden rozdział, ale cała księga dotyczy Edomitów i tego, jak Edomici zabijali Żydów. Spadają na nich przekleństwa za zabijanie ludzi w bezbronnej sytuacji. Zatem księga proroka Obadiasza jest w dużej mierze nastawiona przeciwko Edomitom.

Najsłynniejszy Edomita, jakiego znasz, nazywa się Herod. Herod był Idumejczykiem. Czy słyszysz „D” i „M”, to jest to samo „D” i „M” [Edom]. Herod był Idumejczykiem. Oznaczało to, że król Herod, król żydowski, był Edomitą. Jak to się dzieje, że jesteś Edomitą i królem nad Żydami? Cóż, jeśli nie możesz być Żydem, co jest następną najlepszą rzeczą, jaką możesz zrobić? Kiedy więc Herod zamierza się z kimś ożenić, jaka powinna być ta osoba? Żydowska księżniczka. Czy słyszeliście kiedyś o Machabejach? Herod wybiera jedną z

księżniczek machabejskich. Miała na imię Mariamne i była księżniczką z linii Machabeuszy. Czy Żydzi czczą Machabeuszów? Machabeusze wydali im święto Chanuki. Żydzi czczą Machabeuszów, ponieważ byli bohaterami. Poślubia jedną z dziewcząt Machabeusza. Jaki jest więc problem Heroda? Czy Herod zabija ludzi? Zabija własną żonę, Mariamne . To żydowska księżniczka. Czy ten facet jest naprawdę głupi? Czy ktoś pamięta Antoniego i Kleopatę? Znasz także Marca Anthony'ego, ponieważ wciąż śpiewa. Kleopatra nienawidziła Heroda.

Herod zabił swoją żonę i Herod zabił także swoich synów. Herod zbudował to miejsce w nowotestamentowym Jerychu, miałem tam syna i było ono ogrodzone drutem kolczastym, bo nie chcieli, żebyście tam wchodzili. Ale Herod zabrał swoich synów do basenów, które sam zbudował, i kazał kilku swoim ludziom utopić jednego z jego synów. Czy ten facet jest rzeźnikiem? Więc kiedy tam poszedłem, przeszliśmy przez drut kolczasty i musiałem zrobić zdjęcia. Więc wsadziłem syna, a on nie zna historii, jest maniakiem komputerów, więc wrzuciłem go do basenu i zrobiłem zdjęcie. Chciałem położyć mu rękę na głowie, jakbym go wypychał pod wodę czy coś, ale zrobiłem zdjęcie, dopóki nie przyszli i nas nie przegonili. Nie powinniśmy tam być. Zostaliśmy porwani drutem kolczastym. Musisz uważać na drut kolczasty, który cię zaczepia. Ale jeśli masz zamiar przyjechać aż z Ameryki do takiego miejsca, czy pozwolisz, aby zatrzymał cię mały drut kolczasty? Nie. Mam nadzieję, że masz trochę więcej odwagi. Ale wtedy też byś mógł szybko biegać, nikt nie dotykał twojego biodra. Ktoś mówi, że tak naprawdę tego nie zrobiłeś, prawda? Tak. Nie wiedział!

To jest tutaj Morze Słone. Nazywacie to Morzem Martwym, 400 metrów poniżej poziomu morza. Oto rzeka Jordan i Jezioro Galilejskie. To kraj Jordania i Morze Śródziemne. Ezaw jest tutaj, w Edomie, na południowy wschód od Morza Martwego. Przyjeżdża tutaj, na Królewską Autostradę. Spotykają się tutaj, tutaj Jakub zmagają się z aniołem w Peniel nad Jabbok Wadi . Jakub mówi: „Pójdę za tobą z powrotem do Edomu, Ezawie”, a następną rzeczą, którą słyszymy, jest to, że Jakub jest tutaj, w Sychem , i tam jego córka zostaje zgwałcona.

M. Lot, jego córki oraz Moab i Ammon [63:32-68:51]

Jest jeszcze kilka innych rzeczy, które pomiąłem wcześniej. Czy wiesz, kim jest Moab? Moab to historia, którą pomiąłem. Historia ma miejsce w Sodomie i Gomorze. Lot uniknął losu Sodomy i Gomory. Co się stało z żoną Lota? Żona Lota zawróciła i zamieniła się w słup soli. Więc teraz Lot nie ma żony, ma dwie córki. Czy córki mają dzieci? Nie. Więc w jaskini upijają ojca i uprawiają z nim seks, a potem produkują. Wiecie, co to jest „abba”? „Abba” oznacza ojca. „Mo-ab” oznacza „od ojca”. Moabici pochodzą „od ojca”. Są potomkami Lota i jego córki. Moabici – czy to naprawdę fajny tytuł „od ojca”? To wcale nie jest fajny tytuł. Nawiasem mówiąc, znasz kogoś, kto jest sławny w Moabie, ponieważ istnieje księga nazwana jej imieniem: Rut, Moabitka. Czy zatem Moabici będą w linii Dawida? Prababcia Dawida, Rut, będzie pochodzić z Moabu. Zatem Jezus Chrystus i Moabici będą w jego linii.

Ammon był tym drugim. Druga córka uprawiała seks ze swoim ojcem po tym, jak go również upiła, produkując Ammona. Czy ktoś kiedykolwiek słyszał o Ammon Jordan? Do dziś Ammon tam jest. Tak więc jeden z potomków Lota był w Jordanii, w Ammona, a drugi był tutaj z Moabem.

Kiedy uczyłem, przez dziesięć lat uczyłem w więzieniu o zastrzonym rygorze w stanie Indiana, gdzie był facet o imieniu Probo. Probo był jednym z najmądrzejszych chłopaków, jakich w życiu uczyłem. To był Hindus, duży facet, nikt nigdy nie zadzierał z Probo w więzieniu. Probo brał udział w wojnie w Wietnamie. Był szkolony do zadań specjalnych. Była DMZ, strefa zdemilitaryzowana, zrzucili Probo po drugiej stronie strefy zdemilitaryzowanej bez broni, tylko z nożem i rękami. Szkolono go w zabijaniu ludzi. Dlaczego nie dali mu broni? Bo gdybyś oddał strzał, wiedzieliby, że tam jesteś, więc wszystko musiało być tajne. Miał nóż i ręce i zabijał ludzi po drugiej stronie strefy zdemilitaryzowanej. Kiedy wrócił do Ameryki, co zrobili? Przyznawali mu najróżniejsze medale i był wielkim bohaterem. Pewnej nocy był w barze i napadło na niego dwóch facetów. Czy to niewłaściwy facet, żeby wskoczyć do baru?

Dwóch facetów naskoczyło na niego. Co on zrobił instynktownie? Zrobił swoje i wiecie co? Obok niego leży dwóch martwych facetów. Co się stało z Probo ? Trafia do więzienia na 35 lat. Kiedy Probo spacerował po więzieniu, czy ktoś zadrzał z tym facetem? Nie. Wszyscy wiedzieli, kim był, co zrobił i co mógł zrobić. To pan Probo . Tak czy inaczej, ten facet jest dość onieśmielający, jest typem starego motocyklisty.

Był na moich zajęciach ze Starego Testamentu, a ja wieczorami uczyłem Starego Testamentu, w ciągu dnia uczyłem w college'u, a wieczorem tam chodziłem. Oglądam Probo , a on nie zrobił ani jednej notatki na zajęciach. Był niewierzący i dlatego zadawał te wszystkie pytania, próbując zniszczyć Biblię. Zaangażowaliśmy się w to i wszystko było w porządku. Spojrzałem na Probo , a on nie zrobił notatki na zajęciach i powiedziałem : „Na tym pierwszym teście rozwalę tego kolesia. Zapłaci za to, że nie zrobił notatki, na którą nawet nie zwrócił uwagi. Przystąpił do testu; w pierwszym teście uzyskał 98 punktów. Więc po prostu do niego przyszedłem i zapytałem: Probo, o co chodzi? Nie zanotowałeś, jak dostałeś 98 z tego testu? Okazuje się, że był przeszkolony, miał fotograficzny słuch. Cokolwiek powiedziałem, mógł to zacytować, mógł zacytować to, co powiedziałem, kiedy nawet nie mogłem sobie przypomnieć, co powiedziałem. Mógłby to zacytować słowo po słowie.

No i doszliśmy do fragmentu o córkach upijających ojca i uprawiających z nim seks. Probo podnosi rękę, stary, zrozumiwały Probo i mówi: „ Ech , profesorze, jak się jest tak pijanym, nie można uprawiać takiego seksu”. „To po prostu pokazuje błąd w Biblii. To znaczy, oczywiście, że to nie może być w porządku, to się tak nie zdarza. Stoję tam i myślę: przepraszam, ale szczerze mówiąc, nigdy nie byłem pijany. Myślałem: „Święta krowa, Hildebrandt, on cię w tym ma, mam na myśli, czego nie możesz robić, gdy jesteś pijany. Nie wiem? Jak więc podważyć doświadczenie tego gościa?” Więc myślę o tych wszystkich powodach w mojej głowie, moja głowa kręci się tam i z powrotem, i zazwyczaj mam mądrą, krętą odpowiedź. Teraz jestem całkowicie oszołomiony. To ten facet

mówi mi z doświadczenia, co mam robić?

Na szczęście dla mnie, opatrnościowo dla mnie, stary Robert był z przodu. Był to starszy, czarny mężczyzna, siedzący z przodu. Odwraca się, patrzy Probo prosto w twarz i mówi: „Probo, to nie w porządku” – mówi – „Zrobiłem to!” Powiedziałem: „W porządku, w porządku”. Jeśli jakiś czas przed zakończeniem kursu zapomnę i ktoś zmusi mnie do powrotu do Probo, ta historia ma dobre zakończenie. Zatem Moab i Amon to dwie ważne grupy plemienne, które zobaczymy później w relacji Lot.

N. Jakub wraca do Betel [68:51-71:09]

Teraz Jakub wraca do Betel. Co się tutaj dzieje? W rozdziale 35, kiedy wraca do Betel, jest to 20 lat później. Przede wszystkim pozbywa się swoich obcych bogów. Co ci to mówi o Jacobie? Jakub pozbywa się swoich obcych bogów. Czy Jakub był bałwochwalcą? Czy czcił innych bogów? Domyślam się więc, że Jakub postąpił w ten sposób: „No cóż, Jehowa jest łaskawy dla mojego Boga, znasz Boga Abrahama, Izaaka i Jakuba. Wiesz, że Jehowa jest moim Bogiem, ale lubię też innych bogów, bo bogów nigdy za dużo. Wiesz, możesz po prostu potrzebować dodatkowej ochrony. Myślę więc, że mamy tu do czynienia z Jehową i innymi bogami (henoteizm). Jacob mówi, że używa ich do ochrony. To jakby dodatkowa korzyść. Jakub pozbywa się swoich obcych bogów. Teraz wrócił do Betel i musi stawić czoła prawdziwemu Bogu, więc w rozdziale 35 pozbywa się swoich pogańskich bogów.

Następnie przychodzi Bóg i powtarza, że jego imię zostanie zmienione z Jakub na Izrael. Dlatego też powtarza się zmiana imienia na „ten, który zмага się z Bogiem”. Powtórzone jest tam jego imię „Izrael”. W takim razie czego spodziewałbyś się, że zostanie to powtórzone jeszcze raz? Kiedy wraca do Boga w Betel, Bóg także jemu powtarza przymierze. Jakie jest przymierze? Przymierze jest obietnicą ziemi, nasienie ma się rozmnożyć i będzie błogosławieństwem dla wszystkich narodów. Zatem przymierze zostaje powtórzone wobec Jakuba teraz, gdy ten wraca do Betel. W dalszej części historii Izraela Betel będzie miejscem

bałwochwalstwa. Będzie to miejsce, w którym Izrael opuści Boga i ciekawe jest, jak nazwa Betel zostaje przyjęta i popada w bałwochwalstwo. Zobaczmy to później, gdy Jerozolima zajmie centralne miejsce.

Rachel umiera, rozmawialiśmy o tym. Rachela umiera po opuszczeniu Betel. Rachela umiera poza Betlejem, w drodze do swego ojca Izaaka. Rachela umiera, rodząc Beniamina. Powiedzieliśmy, że zostało to powtórzone w czasie narodzin Jezusa, w czasie zabijania niemowląt, a także u Jeremiasza w sprawie wygnania babilońskiego. Tak więc śmierć Racheli odbija się echem w Jeremiaszu na wygnaniu, a następnie w Jezusie w zabijaniu niemowląt. Zatem Betel będzie znaczącym miejscem. Betel będzie miejscem kultu religijnego Izraela. Jest to miejsce, w którym spotykają Boga, w Betel – „domu Bożym”.

O. Jakub i 12 pokoleń Izraela [71:10-73:45]

Przede wszystkim nie chcę, żebyście uczyli się wszystkich 12 pokoleń Izraela. Chcę, żebyś poznał cztery z nich. Od razu zobaczysz, które z nich chcę, żebyś poznał. Będą w kolorze żółtym. Po pierwsze, pozwólcie, że je tu wszystkie umieściłem. Leah ma większość dzieci. Ruben jest pierworodnym, ale chcę, żebyś wiedział, że jest ich dwóch. Pierwszym z nich jest Levi. Dlaczego Levi jest ważny? Lewi staje się kapłanami. Mojżesz i Aaron wyjdą z pokolenia Lewiego, a potomkowie Aarona będą kapłanami. I tak kapłani i Lewici wyjdą z pokolenia Lewiego. Będą oni rodzajem świętego plemienia, któremu dane będzie nieść przybytek i służyć przed Panem. Później pojawią się także miasta lewickie. Levi to bardzo ważne plemię.

Drugim ważnym plemieniem Lei jest Juda. Dlaczego Juda jest ważna? Kto będzie z Judy? Jezus będzie stamtąd, ale kto przed Jezusem? Dawid. Królowie Izraela: Dawid, Salomon, Roboam, Ezechiasz, Jozjasz, wszyscy królowie południowego królestwa wyjdą z Judy. Zatem Juda zaopatruje królów, tak jak Lewi zaopatruje kapłanów.

Teraz, jeśli chodzi o Rachel, musisz poznać oboje dzieci Rachel. Jej pierworodnym był Józef. Józef będzie naprawdę ważną postacią w Księdze

Rodzaju. Jej drugi syn to Benjamin. Dlaczego Benjamin jest ważny? Pierwszy król Izraela będzie pochodził z pokolenia Beniamina. Będzie miał na imię Saul, ale kiedy powiem Saul, kogo znacie w Nowym Testamencie o imieniu Saul? Paweł. Zgadnij, z jakiego plemienia pochodzi Paul? On także pochodzi z pokolenia Beniamina. Czy apostoł Paweł prawdopodobnie nazwał Saula na cześć króla Saula z pokolenia Beniamina? Tak. Chcę, żebyście poznali tych czterech: Lewiego, Judę, Józefa i Beniamina. Później plemię Józefa się rozdzieli, Józef będzie plemieniem północnym, a Juda plemieniem południowym. Kraj podzieli się na północ i południe. Józef będzie na północy; Juda będzie na południu. Józef faktycznie podzielił się na Efraima i Manassesa, jego dwoje dzieci, które otrzymają dziedzictwo wraz z innymi plemionami. Efraim będzie dominującym plemieniem w północnym królestwie, a Juda stanie się później południowym królestwem. To jest 12 plemion Izraela i te cztery są naprawdę ważne.

P. Gwałt na Dinie [73:46-77:14]

Pamiętacie, że jest tam jedna dziewczyna, ma na imię Dinah. Dlaczego chrześcijanie pomijają rozdziały 34 i 38. Chcę tylko przejrzeć te historie i sprawdzić, czy kiedykolwiek słyszeliście kazania na ich temat. Dlaczego chrześcijanie je pomijają? Rozdział 34, przede wszystkim, dotyczy gwałtu na Dinah. Teraz „Dina, córka Lei, urodzona Jakubowi, wyszła odwiedzić kobiety tej ziemi. A kiedy Sychem, syn Chamora (nazywam go Osiołkiem, bo tak jego imię oznacza „osłem”) wyszedł i spotkał Sychemę, syna Oślicy, ujrzał ją władca okolicy, wziął ją i on ją zgwałcił” – jak inaczej można powiedzieć? Zgwałcił ją. Więc Dinah zostaje zgwałcona. Dlaczego więc ten Sychem jest naprawdę głupi? Czy zadzieras z dziewczyną, która ma 12 braci? Nie. To naprawdę głupie.

Ale co się stanie, gdy ją teraz zgwałci? Kiedy Jakub usłyszał, że jego córka Dina została zgwałcona, jego synowie byli na polach. Jakub więc w gniewie i wściekłości dobył miecza, wyszedł i ruszył za nim. Czy to właśnie zrobił Jacob? Czy Jakub jest mężczyzną, czy może czym? Co powinien był zrobić jako ojciec?

Czy powinien był wyjść tam pierwszy? Co robi Jacob? Czytamy: „Jakub milczał, dopóki [bracia] nie wrócili do domu”. Czy przeszkadza mi to w związku z Jacobem? Ten Jacob, mam z nim duży problem. Czy kiedy bracia wrócą do domu, będzie jakiś problem? Przychodzi 12 braci i jest napisane: „Bracia ogarnęli żal z powodu siostry i wściekłość”. Smutek i wściekłość, czy to złe połączenie?

Zatem 12 braci wychodzi i co się dzieje? Jacob próbuje trochę zachować spokój, więc pozwólcie, że opowiem historię. Udaje się więc do Sychem i Chamor i mówią: „Mój syn Sychem zakochał się w Dinie i chce się z nią ożenić”. A Jakub mówi: „OK. Ale widzicie, my jesteśmy Żydami i jesteśmy obrzezani, a wy nie należycie do obrzezania. Jesteś nieobrzezany. Musisz więc wrócić i powiedzieć swoim ludziom, że wszyscy powinni zostać obrzezani”. Swoją drogą, czy Hamor i Sychem wracają i namawiają całe miasto do obrzezania? Czy to coś wielkiego? Tak. Mówią: „Możemy zawierać małżeństwa mieszane z tymi facetami. Możemy z nimi handlować, a oni mogą handlować z nami. Poślubimy ich dzieci, a oni poślubią nasze dzieci. Zawrzemy z nimi związek małżeński. Dlatego zgadzają się: „Bądźmy obrzezani”. Przekonują więc całe miasto do obrzezania.

Resztę historii pamiętasz. Swoją drogą, czy potrzeba wszystkich 12 braci? Nie. Po prostu wchodzi dwóch braci, Lewi i Symeon. Ci dwaj bracia wchodzi i niszczą całe miasto. Tylko dwóch braci i jest napisane, że trzeciego dnia, kiedy byli jeszcze, myślę, że tekst tutaj mówi: „w bólu”. Najwyraźniej są bezradni i nie powinienem się śmiać. To niedobrze, innymi słowy, wydarzyło się coś, co kała obrzezanie. To zła rzecz. Tak czy inaczej, oto historia Dinah. Dlaczego ta historia jest w Biblii? Czy ktoś kiedykolwiek słyszał kazanie na ten temat? OK, mamy tutaj jednego, to interesujące.

Pytanie: Juda i Tamar (Rdz 38) [77:15-81:50]

Przejdźmy teraz do historii Judy i Tamar. To jest w rozdziale 38. Pozwólcie, że opowiem tutaj szybko tę historię. Przede wszystkim tło tej historii: Juda poślubił kobietę kananejską, czy to dobrze, czy źle? To źle. Jego syn Ur wziął tę kobietę Tamar, która również była Kananejczykiem, i poślubił ją. Co się

stało z Ur? Ur, syn Judy, poślubia Tamar, a jego syn umiera. A co ma zrobić drugi syn, gdy starszy syn zmarł? Musi poślubić tę żonę i mieć dziecko dla swojego brata. Innymi słowy, to nie są jego dzieci. Ma je mieć dla swojego brata, na cześć swojego brata. Nazywają to małżeństwem Lewiratów i było to wówczas częścią kultury. Co stanie się z drugim synem, Onanem? Poślubia ją, ale w trakcie uprawiania z nią seksu celowo rozsiewa ziarno na ziemię. Bóg tak się wściekł na Onana, że Bóg go wyeliminował. Więc teraz Ur ożenił się z Tamarą i już nie żyje, drugi syn ożenił się z Tamarą i teraz on nie żyje; Masz trzeciego syna, czy zamierzasz oddać trzeciego syna tej kobiecie? Każdy, kogo dotknie kobieta, umiera. Teraz to jest poważne. Dlatego Juda mówi: „Mój syn nie jest jeszcze całkiem gotowy”. Tamar widzi, co się dzieje. Włożyła więc Tamar strój prostytutki. Judasza i musicie być świadomi tekstu; Żona Judy zmarła, to jest znaczące. Żona Judy nie żyje. Zatem Juda, ojciec, nie ma teraz żony, jest w drodze, podróżując, podchodzi i oto Tamar ubrana jak prostytutka ubrana tak, że nie wie, kto to jest. Mówi : „Hej, czego chcesz, wielkoludzie”. „Ile to kosztuje?” A on pyta: „Czy bierzesz kartę Visa czy MasterCard?” A ona mówi: „No cóż, mam jedno i drugie. Widzę, że nie masz reszty, więc chcę od ciebie sygnetu. A tak przy okazji, dlaczego ten sygnet jest ważny? Czy to sygnet Judy? To, co wbija w błoto, oznacza, że to on. Albo, jak mawiała moja żona, „to on”. „Więc chcę twoją łaskę i pierścioneł, a potem możesz iść po kozę i przynieść mi ją”. Wchodzi więc w nią, a ona poczyła. Kiedy idzie wysłać kozę jako zapłatę, ona znika, a on mówi: „No cóż, już jej nie ma”.

Nieco później okazało się, że Tamar jest w ciąży. „Moja synowa, ona jest w ciąży, wyprowadź ją, powinna zostać spalona za takie zbezczeszczenie naszej rodziny”. Potem wychodzi Tamar i mówi: „Hej, Juda, pamiętasz to?” I to jest: „Um, um, um, no cóż” i Juda zostaje złapany. Mówicie: „ta historia jest w Biblii?” Mam na myśli to, co się wydarzyło. To jest w Biblii. Czy Biblia aprobuje tę historię, czy po prostu opisuje, co się wydarzyło? Mówi nam, co się stało (opisowo, nie normatywnie). Swoją drogą, czy Juda jest dużym plemieniem

Izraela? Juda to Dawid. W rzeczywistości Tamar jest w genealogii Jezusa Chrystusa. Zgadnij, kto się pojawia w pierwszym rozdziale Ewangelii według Mateusza? Tamar. Czy możecie uwierzyć, że genealogia Jezusa Chrystusa ma swoje podłoże w tej historii?

Teraz mówisz: „OK, Hildebrandt, co się dzieje? Dlaczego te dwie historie znajdują się w Biblii?” Mam sugestię i to, co ci zasugeruję, to eliminacja starszych braci. Kim są starsi bracia? Kto zostanie wyeliminowany w pierwszej historii? Levi i Symeon, mówisz, że Ruben jest najstarszy, tak – cóż, Ruben spał z konkubiną swojego ojca, więc jego też nie ma w kadrze. Zatem Rubena nie ma, Lewiego i Symeona nie ma, Juda też nie żyje. Myślę, że to eliminacja starszych braci. Pokazuje zepsucie starszych braci, bo na kim skupi się uwaga? Pod koniec Księgi Rodzaju uwaga przesunie się ze starszych braci na kogo? Józef. Józef będzie klejnotem. Józef i Daniel to dwaj główni zwycięzcy Starego Testamentu. Myślę więc, że w tekście zastosowano tę technikę literacką, aby odsunąć cię od starszych braci i skupić się na Józefie, i myślę, że o to tutaj chodzi.

R. Opowieść o Józefie [81:51-84:01]

Teraz chcę przejść do narracji o Józefie, to będzie szybkie. Chcę porównać Jakuba i Józefa. Porównanie Jakuba i Józefa w Księdze Rodzaju. Oboje mieli zupełnie różne charaktery, ale mimo to mieli podobne życie. Na przykład zarówno w historii Jakuba, jak i historii Józefa mamy do czynienia z supremacją młodszego brata. Jakub jest młodszym bratem, Ezaw jest starszym bratem. Jakub jest najwyższy. Józef jest młodszym bratem, wszyscy starsi bracia są zepsuci, Józef jest zwycięzcą. Zatem istnieje supremacja młodszego brata. Zarówno w historii Jakuba, jak i historii Józefa mamy do czynienia z konfliktami i oszustwami w rodzinie. Swoją drogą, w imieniu „Jakub” widać oszustwo. W nazwie „Izrael” widać konflikt. Czy pamiętacie, kiedy zaczynałem, Jakub był pełen konfliktów i oszustw? To są dwa imiona Jakuba: Jakub i Izrael. Zasadniczo faworyzowanie rodziców prowadzi do rywalizacji między rodzeństwem. Czy Jakub faworyzował Józefa ponad inne dzieci? Czy pamiętasz wielobarwny płaszcz? Zatem Jakub go

faworyzował i czy kiedykolwiek zdarza się, że rodzice faworyzują, prowadzi to do tego, że bracia i siostry to odrzucają? Zatem faworyzowanie rodziców prowadzi do rywalizacji między rodzeństwem i konfliktów w rodzinach. W obu przypadkach młodszy, ten wyjątkowy, został oddzielony od rodziny na 20 lat. Jakub zostaje oddzielony od swojej rodziny w Haranie. Józef zostaje oddzielony od swojej rodziny w Egipcie. Wtedy zarówno Jakubowi, jak i Józefowi powodzi się w obcym kraju. Józef nadejdzie, więc będzie tuż pod faraonem. Jakub otrzymuje cały swój majątek od Labana. W ten sposób obojgu powodzi się w obcym kraju. Wreszcie, w tym miejscu oboje pod koniec życia ponownie spotykają się z braćmi, z którymi byli w separacji. Jakub ponownie spotyka się z Ezawem, chociaż są z tym pewne problemy, a Józef ponownie łączy się ze swoimi braćmi. Czy na koniec pamiętacie spotkanie Józefa i braci? Zatem historie Jakuba i Józefa są w pewnym stopniu równoległe w sposobie, w jaki tworzą się historie, chociaż są to dwie zupełnie różne postacie.

S. Józef i Mądrość [84:02-85:53]

Teraz następuje kolejna ważna zmiana. Chcę porównać narrację o Józefie z Księgi Rodzaju, aby poprzez dokonanie pewnych porównań pokazać związek z Józefem i literaturą mądrościową. Aby to zrobić, chcę opowiedzieć Ci pewną historię. „Dawno, dawno temu” – wiesz, że usłyszysz jakąś historię, kiedy ją usłyszysz. „Dawno, dawno temu żyła osoba o bardzo wysokim statusie, która miała problem i przemierzała całe swoje królestwo, przeszukując to królestwo. Chcę, żebyście pomyśleli o tej historii, on przemierza całe swoje królestwo, próbując znaleźć kogoś, kto rozwiąże problem, i w końcu próbuje i to pasuje. Osoba o niskim statusie rozwiązuje problem króla i zostaje powierzona całemu królestwu i wszyscy żyją długo i szczęśliwie. Jaką historię opowiadam? Niektórzy z Was mówią: „Kopciuszek”. Taka jest historia Kopciuszka. Myślę, że niektórzy z Was powiedzieli „Pretty Woman”. Nie, nie, właściwie jestem śmiertelnie poważny. To jest historia „Pretty Woman” zbudowana na historii o Kopciuszkę [Aladyn też]? Czy rozumiesz, że forma tej historii jest bardzo podobna? Czy to

samo masz z historią Józefa? Król miał ten problem, ma takie sny i nikt nie potrafi go rozwiązać. W końcu schodzi do więzienia i znajduje w więzieniu osobę, która może zinterpretować jego sny. Następnie poprawnie interpretuje sny faraona i co dzieje się z osobą o niskim statusie? Został wyniesiony na osobę o wysokim statusie i wszyscy żyli długo i szczęśliwie. Zajmuje się głodem i przez 7 lat nie mają jedzenia, a on ma dla nich jedzenie i mogą już iść. To ten sam rodzaj struktury, co historia o Kopciuszku, którą mamy w opowieści o Józefie, dlatego też opowieść o Józefie jest taka piękna, opiera się na tym samym schemacie narracyjnym.

T. Józef, żona i mądrość Potyfara [85:54-89:19]

Czy Józef stawia opór dzikiej kobiecie? Pamiętajcie, że żona Potyfara ściga go, a swoją drogą, gdyby coś takiego wydarzyło się gdziekolwiek indziej w Biblii, wynik byłby zupełnie inny. Ale Józef to człowiek bez zarzutu. Nie wykorzystuje Potyfara. Czy mimo swej prawości trafi do więzienia? Tak, więc ten facet jest dobry. Czy w Księdze Przysłów przysłowiowy ojciec przestrzega syna, aby nie zadawał się w ten sposób z dzikimi kobietami? Tak. Rozdziały 5 i 7 Księgi Przysłów zawierają główne ostrzeżenia dotyczące dzikich kobiet. Józef faktycznie to modeluje.

Czy mądrzy ludzie są dobrzy w interpretowaniu snów? Daniel jest mądrym człowiekiem w Mezopotamii i Daniel również interpretuje sny Nabuchodonozora. Józef tłumaczy sny faraonowi. Uważany jest za mądrego człowieka, a mądry człowiek wie, jak interpretować sny – a więc siedem lat obfitości i siedem lat głodu. Oszczędza przez siedem lat obfitości, a potem przez siedem lat głodu. Był w więzieniu z podczaszym i piekarzem.

Oto kolejny. W egipskiej literaturze mądrościowej człowiek mądry nazywany jest człowiekiem milczącym. A tak przy okazji, czy w Ameryce mądry człowiek jest człowiekiem milczącym, czy też mądrym człowiekiem jest ten, który zawsze strzela mu z ust? W literaturze starożytnego Egiptu, a mówię tu od 2000

lat, mędrca uważano za człowieka milczącego. Czy Józef ukrywał swoje emocje przed braćmi? Czy kiedy po raz pierwszy spotkał swoich braci, ukrywał swoje uczucia i milczał? Pełni rolę tego mądrego mędrca. Pełni tu rolę milczącego człowieka. Kiedy mówię o literaturze mądrościowej, bojaźń Boża jest początkiem mądrości i ten motyw bojaźni Bożej faktycznie pojawia się w przypadku Józefa.

I na koniec, i to jest mój ulubiony. Jakub, ojciec, umiera i teraz Józef zostaje z 11 braćmi. Jego 11 braci jest śmiertelnie przerażonych. Czego się oni obawiają? Józef ma władzę, oni – słabość. Bracia przychodzą do Józefa i mówią: „Józefie, nie zabijaj nas! Naprawdę nie chcieliśmy cię skrzywdzić te wszystkie lata temu. Józef co mówi? „Chciałeś mnie skrzywdzić, ale Bóg zamierzył to w dobrym celu”. To jest odwrócenie! Czy Bóg dokonuje nawrotów? Bierze zło i zamienia je w dobro? Józef mówi: „Chciałeś mnie skrzywdzić, ale Bóg zamierzył to w dobrym celu” i wszystko się zmieniło. To jest odkupieńcze dzieło Boga, On bierze to, co złe i zamienia to w coś wspaniałego. Robi to z Józefem i robi to także z naszym życiem.

Skończyliśmy z Genesis! Następnym razem zaczniemy od Exodusu. Do zobaczenia w czwartek.

To dr Ted Hildebrandt wykładający historię, literaturę i teologię Starego Testamentu, wykład 10 na temat zakończenia historii o Jakubie oraz wstępu i zakończenia narracji o Józefie kończącej Księgę Rodzaju.

Przepisane przez Kristen Sawyer
Szorstki pod redakcją Teda Hildebrandta 2